

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Czubik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi M.R. - osoby upoważnionej przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej nr [...] z dnia 20 września 2023 r. w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.,
przy udziale Państwowej Komisji Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 września 2023 r.,

oddala skargę.

[A.W.]

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z 20 września 2023 r. w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. – działając na podstawie art. 218 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2022 r. poz. 1277 ze zm.; dalej: „k.wyb.” lub „Kodeks”) – Państwowa Komisja Wyborcza, po rozpatrzeniu odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, złożonego przez osobę

zgłaszającą listę, od uchwały nr [...]1 Okręgowej Komisji Wyborczej w K. z 18 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. postanowiła pozostawić odwołanie bez rozpoznania.

W uzasadnieniu uchwały wskazano m.in., że uchwałą nr [...]1 Okręgowej Komisji Wyborczej w K. z 18 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. OKW w K. odmówiła rejestracji listy kandydatów na posłów zgłoszonej w okręgu wyborczym nr [...] przez Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, z powodu niespełnienia warunku, o którym mowa w art. 210 § 2 k.wyb.

W dniu 20 września 2023 r. do PKW wpłynęło odwołanie od uchwały nr [...]1 OKW w K. z 18 września 2023 r., wniesione przez osobę zgłaszającą listę kandydatów na posłów.

W tym samym dniu, tj. 20 września 2023 r. Okręgowa Komisja Wyborcza w K. uchwałą nr [...]2 uchyliła uchwałę nr [...]1 z 18 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

Z uwagi na powyższe odwołanie stało się bezprzedmiotowe, więc Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały.

Pismem z 22 września 2023 r. M. R. (pełnomocnik wyborczy), na podstawie art. 218 § 3 k.wyb., wniósł do Sądu Najwyższego skargę „na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 20 września 2023 r. zawarte w uchwale nr [...] w przedmiocie pozostawienia odwołania skarżącego bez rozpoznania” i zaskarżył ww. postanowienie PKW w całości.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono w pierwszej kolejności:

I. naruszenie art. 160 § 4 k.wyb. w zw. z art. 218 § 3 k.wyb. w zw. z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 16 pkt 1 lit b. załącznika do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z 21 marca 2011 r. w sprawie Regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (...), poprzez ich niezastosowanie skutkujące podaniem do publicznej wiadomości treści pozornej uchwały PKW (zawierającej zaskarżone pozorne postanowienie), która nie została podpisana przez członków PKW i nie może funkcjonować w obrocie prawnym jako ważne i skuteczne orzeczenie PKW, albowiem plik tekstowy podany do publicznej wiadomości na stronie internetowej PKW ([https://pkw.gov.pl/uploadcd_files/\[...\]](https://pkw.gov.pl/uploadcd_files/[...])) stanowić może w najlepszym wypadku jedynie projekt uchwały, która w znaczeniu prawnym jest uchwałą *non est*, podobnie jak postanowienie w niej zawarte. Zaskarżone postanowienie nie może funkcjonować w obrocie prawnym. Mając na uwadze, iż termin zaskarżenia postanowienia wydane w formie uchwały biegnie, zgodnie z art. 218 § 3 k.wyb. – od dnia jego podania do publicznej wiadomości, a skoro zaskarżane postanowienie nigdy nie zostało podpisane i nigdy nie istniało – nie może być uznane za ważny, skuteczny i wiążący dla Skarżącego przejaw działalności PKW;

w dalszej kolejności, na wypadek uznania przez Sąd Najwyższy, iż brak podpisania podanej do publicznej wiadomości na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej uchwały nie stanowi o jej bezwzględnej wadliwości i nieistnieniu w obrocie prawnym, podniesiono następujące zarzuty:

II. naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego wyrażonych w Konstytucji RP, tj. w art. 2 (zasada demokratycznego państwa prawa) oraz w art. 7 (zasada praworządności), poprzez ich niezastosowanie przy ocenie zakresu kompetencji OKW, przede wszystkim polegające na chybionym usankcjonowaniu kompetencji OKW do uchylania podjętych uprzednio własnych uchwał w trybie właściwym np. dla postępowania administracyjnego (tzw. samokontroli), już po zaskarżeniu uchwały do PKW w sytuacji, gdy żaden przepis k.wyb. nie nadaje Okręgowym Komisjom Wyborczym uprawnienia do uchylania własnych uchwał z pominięciem trybu odwoławczego do PKW. W myśl zasady legalizmu, każdy organ władzy publicznej, w tym również OKW jest obowiązana do działania z

poszanowaniem i w granicach prawa z uwzględnieniem zasady „co nie jest wyraźnie dozwolone, jest zakazane”. Naczelne zasady porządku prawnego RP wyłączają możliwość domniemania kompetencji organów władzy publicznej, natomiast zaakceptowanie kompetencji OKW do uchylania własnych uchwał, już po ich zaskarżeniu do PKW, mogło wynikać jedynie z domniemania nieznajdującego oparcia w obowiązujących przepisach prawa;

III. naruszenie art. 172 § 2 k.wyb. w zw. z art. 172 § 1 pkt 1-7 k.wyb. poprzez ich niezastosowanie i błędne przyjęcie przez PKW, iż OKW jest umocowana do uchylania wydanych przez siebie uprzednio uchwał w trybie tzw. samokontroli, już po zaskarżeniu postanowienia do PKW, w sytuacji, gdy OKW uprawnione jest do podejmowania uchwał jedynie w zakresie swoich ustawowych uprawnień, tj. w zakresie zadań wymienionych enumeratywnie w art. 172 § 1 pkt 1-7 k.wyb., w których brak jest kompetencji do sprawowania kontroli (samokontroli) nad własnymi rozstrzygnięciami. Zatem PKW w zaskarżonym postanowieniu nie dostrzegła, iż postanowienie zawarte w uchwale OKW uchylającej poprzednio wydane postanowienie pozbawione jest podstawy prawnej, mocującej OKW do wydania takiego rozstrzygnięcia. Dokonanie przez OKW kasacji własnej uchwały w trybie samokontroli stanowi wkroczenie w kompetencje organu drugiej instancji (jakim w tym swoistym postępowaniu jest PKW), wbrew podstawowym zasadom wynikającym z k.wyb., w tym możliwości zaskarżania uchwał OKW, co nie zostało należycie dostrzeżone i skutkowało chybionym rozstrzygnięciem PKW. PKW pozostawiła odwołanie bez rozpoznania, opierając rozstrzygnięcie wyłącznie o uchwałę OKW uchylającą poprzednią uchwałę, wydaną bez podstawy prawnej, w trybie samokontroli, nie natomiast w oparciu o rzeczywiście zaskarżoną odwołaniem do PKW uchwałę;

IV. naruszenie art. 218 § 2 k.wyb. w zw. z art. 172 § 2 k.wyb. i z art. 172 § 1 pkt 1-7 k.wyb. poprzez pozostawienie odwołania od postanowienia OKW zawartego w uchwale z 15 września 2023 r., nr [...]1, bez rozpoznania, z uwagi na uchylenie tej uchwały OKW inną uchwałą OKW z 20 września 2023 r., nr [...]2, wydaną już po zaskarżeniu uchwały z 15 września 2023 r., nr [...]1, podczas gdy PKW z uwagi na oczywiste przekroczenie ustawowych kompetencji przez OKW (czego emanacją

była uchwała z 20 września 2023 r., nr [...]2) winna merytorycznie rozstrzygnąć odwołanie z 19 września 2023 r. z pominięciem skutków uchwały z 20 września 2023 r., nr [...]2;

V. naruszenie art. 160 § 4 k.wyb. w zw. z § 8, § 10 ust. 3 w zw. z § 11 lit. d Załącznika nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z 28 sierpnia 2023 r. – Regulamin okręgowych komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz referendum ogólnokrajowego zarządzonych na dzień 15 października 2023 r., poprzez brak dokonania przez PKW oceny skuteczności podjęcia przez OKW uchwały zawierającej zaskarżone postanowienie, jak i następczej uchwały wydanej przez OKW w trybie samokontroli, w sytuacji, gdy pod uchwałami znajdują się jedynie podpisy poszczególnych członków OKW, które nie pozwalają w sposób pewny dla obywatela stwierdzić, którzy z członków OKW zagłosowali za podjęciem stosownej uchwały (zgodnie z § 8 ust. 1 Regulaminu OKW... głosowanie jest jawne), a którzy z nich byli podjęciu tej uchwały przeciwni. W związku z faktem, iż do publicznej wiadomości wraz z tekstem uchwał OKW nie podano protokołów, z których wynikał przebieg jawnego głosowania nad uchwałami, brak jest podstaw do stwierdzenia skuteczności ich podjęcia. Nieopublikowanie przez OKW protokołów głosowań, wykazujących rozkład głosów poszczególnych członków, którzy złożyli podpisy pod uchwałami godzi bezpośrednio w zasadę, iż głosowania OKW są jawne, a w konsekwencji prowadzi do utajnienia stanowisk poszczególnych głosujących w przedmiocie zasadności zapadłego postanowienia;

VI. naruszenie art. 210 § 2 oraz § 3 k.wyb. w zw. z art. 216 § 2 k.wyb. poprzez pominięcie skutków wpływających z prawidłowej wykładni tych przepisów, iż zgłoszenie list kandydatów bez zachowania wymogu złożenia list poparcia zawierających podpisy co najmniej 5000 wyborców w myśl art. 210 § 2 k.wyb. pozostaje skuteczne w przypadku „zgłoszenia” przez Komitet wyborczy list kandydatów w co najmniej połowie okręgów, nie natomiast wyłącznie w przypadku skutecznego ich zarejestrowania w co najmniej połowie okręgów, dlatego też zgłoszenie w trybie art. 210 § 2 k.wyb. ma charakter warunkowy i OKW nie ma uprawnień do odmowy zarejestrowania tak zgłoszonej listy do momentu wiążącego

ustalenia, iż Komitet wyborczy nie wypełni wymogu zarejestrowania co najmniej 21 list kandydatów na „zasadach ogólnych” w oparciu o zgromadzone listy podpisów. Pomijając skutki bezprawnej uchwały wydanej w trybie „samokontroli” przez OKW, PKW była obowiązana uwzględnić treść ww. przepisów przy wydawaniu zaskarżanego postanowienia;

VII. naruszenie art. 218 § 2 k.wyb. w zw. z art. 2 i art. 7 Konstytucji RP, tj. w art. 2, skutkujące wydaniem postanowienia o pozostawieniu odwołania bez rozpoznania, podczas gdy już choćby z literalnej treści art. 218 § 2 k.wyb. statuującego zakres uprawnień PKW wynika, iż Państwowa Komisja Wyborcza „rozpoznaje sprawę i wydaje postanowienie”, co implikuje bezwzględną konieczność merytorycznego rozpoznania sprawy przez ewentualną odmowę uwzględnienia odwołania. Postanowienie pozostawiające odwołanie bez rozpoznania dotknięte jest więc istotną wadą prawną jako rozstrzygnięcie nieznajdujące umocowania w przepisach prawa, a ponadto przedwczesne, gdyż merytoryczna analiza stanowiska Skarżącego winna prowadzić do rozstrzygnięcia uwzględniającego żądania odwołania;

VIII. naruszenie art. 218 § 4 k.wyb. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy wobec braku podstaw prawnych do wydania przez OKW uchwały w trybie samokontroli oraz wobec oczywistej zasadności odwołania Skarżącego od postanowienia zawartego w uchwale OKW z 15 września 2023 r., nr [...]1, odmawiającego Skarżącemu rejestracji listy w oparciu o oświadczenie z art. 210 § 2 k.wyb. w momencie, w którym OKW nie posiadała wiążącej informacji co do możliwości spełnienia przez Komitet wyborczy warunku rejestracji list w 21 okręgach wyborczych na podstawie list poparcia zawierających co najmniej 5000 podpisów; PKW powinna uwzględnić odwołanie Skarżącego w całości oraz stosując jedyny przepis k.wyb. traktujący o kompetencjach orzeczniczych PKW w przypadku uwzględnienia odwołania – uznać odwołanie za zasadne i zobowiązać OKW do zarejestrowania listy kandydatów w danym okręgu;

IX. naruszenie art. 96 ust. 2 Konstytucji RP ustanawiającego podstawowe zasady prawa wyborczego do Sejmu RP poprzez ich niezastosowanie skutkujące bezprawnym pozostawieniem odwołania Skarżącego bez rozpoznania w sytuacji,

gdy w braku podstaw do uchylania przez OKW uchwał w trybie samokontroli oraz wobec zasadności odwołania od postanowienia OKW – bezprawna decyzja PKW pozbawiła kandydatów Skarżącego Komitetu Wyborczego biernego prawa wyborczego przysługującego każdemu obywatelowi przy spełnieniu warunków z art. 11 § 1 pkt 1 k.wyb., z pogwałceniem zasady powszechności i równości wyborów, ale również zasady bezpośredniości wyborów, poprzez pozbawienie obywateli możliwości oddania głosu na kandydatów z listy Skarżącego, którzy w świetle prawa winni być dopuszczeni do kandydowania w wyborach do Sejmu RP.

W oparciu o powyższe zarzuty – rozwinięte w obszernym uzasadnieniu skargi – wniesiono na podstawie art. 218 § 4 k.wyb. o uznanie niniejszej skargi za zasadną w całości i zobowiązanie Okręgowej Komisji Wyborczej w K. (okręg wyborczy nr [...]) do zarejestrowania listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

Ponadto, z uwagi na możliwość wywołania nieodwracalnych skutków wynikających z zarządzenia drukowania list wyborczych do Sejmu RP, w tym również wymiernych strat finansowych dla Budżetu Państwa w przypadku konieczności ponownego drukowania list z uwzględnieniem kandydatów Skarżącego Komitetu wniesiono o udzielenie Skarżącemu zabezpieczenia poprzez zobowiązanie Okręgowej Komisji Wyborczej w K. (okręg wyborczy nr [...]) do wstrzymania zarządzania wydrukowania kart do głosowania oraz ich przekazania obwodowym komisjom wyborczym do czasu rozstrzygnięcia skargi przez Sąd Najwyższy.

W swym stanowisku z 25 września 2023 r. Państwowa Komisja Wyborcza wniosła o oddalenie skargi, przedstawiając argumentację na poparcie wskazanego żądania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niniejsza skarga jest niezasadna i podlega oddaleniu. Sąd Najwyższy sygnalizuje w tym miejscu, że Skarżący błędnie oznacza datę wydania uchwały przez OKW – nieraz wskazuje na 18 września (prawidłowo), nieraz zaś na 15 września (nieprawidłowo) 2023 r. Poddaje to w wątpliwość rzetelność sporządzenia środka zaskarżenia.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zarzut dotyczący podania do publicznej wiadomości treści niepodpisanej przez członków PKW uchwały, która jako nieopatrzona podpisami nie może funkcjonować w obrocie prawnym jako ważne i skuteczne orzeczenie, jest chybiony.

Jak wskazano w odpowiedzi na skargę, podczas posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej, które rozpoczęło się 20 września 2023 r. o godzinie 19:00, zostało przeprowadzone głosowanie m.in. nad uchwałą nr [...] w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. Niezwłocznie po podjęciu uchwały wszyscy obecni na posiedzeniu członkowie PKW złożyli podpisy pod jej treścią.

Podzielić należy stanowisko wyrażone przez Naczelnego Sąd Administracyjny w wyroku z 27 lutego 2015 r., II OSK 1799/13, w myśl którego dla bytu prawnego postanowienia wydanego przez organ kolegialny, konieczne jest, aby co najmniej jeden egzemplarz postanowienia zaopatrzony był w wymagane podpisy, natomiast od okoliczności konkretnej sprawy zależeć będzie, czy skuteczne będzie pozostawienie oryginału w aktach sprawy, czy też taki oryginalny egzemplarz postanowienia będzie doręczony stronie.

Odnosić w tym miejscu należy, że w aktach sprawy Sądu Najwyższego znajduje się poświadczona za zgodność z oryginałem kopia zaskarżonej uchwały, na której znajdują się prawidłowo złożone podpisy członków PKW. Samo opublikowanie treści uchwały w wersji niezawierającej podpisów nie pozbawia jej mocy prawnej – należy bowiem mieć na uwadze szczególny charakter procedur uregulowanych w Kodeksie wyborczym.

Przy tym należy odróżnić podjęcie uchwały (jej uchwalenie) od jej podpisania, które następuje zawsze po jej uchwaleniu. Powyższe potwierdzone

zostało orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego w tym m.in. w wyroku z 16 listopada 2011 r., II GSK 1137/10, w którym wskazano, że czynność podpisania uchwały następuje zawsze po uchwaleniu uchwały. Zatem uchwalenie zawsze poprzedza podpisanie uchwały. Przyjęte projekty stają się uchwałami po przeprowadzeniu głosowania oraz ogłoszeniu wyników, o ile oczywiście w trakcie głosowania „za” opowiedziała się odpowiednia ilość członków organu stanowiącego.

Podobnie wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 19 maja 2006 r., I OSK 111/06, w którym orzekł, że decyzja administracyjna, która wydana jest w postaci uchwały podejmowanej przez organ kolegialny, stanowi wyraz woli przejawianej przez zespół osób fizycznych pełniących na podstawie określonych procedur prawnych funkcję posiadaczy tych praw i obowiązków, które ustawa przypisuje organowi kolegialnemu. Uchwałę – decyzję należy uznać za podjętą z chwilą wyrażenia woli przez organ kolegialny w sposób prawem określony tzn. najczęściej w drodze głosowania (tajnego lub jawnego) zwykłą lub kwalifikowaną większością głosów obecnych członków danego organu przy zachowaniu minimalnej, a koniecznej dla możliwości podejmowania uchwał liczby uczestniczących osób (*quorum*).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdza, że zaskarżona uchwała została podjęta i uzyskała byt prawny już w chwili jej przegłosowania przez Państwową Komisję Wyborczą. Samo opublikowanie nie przesądza przy tym o jej istnieniu. Opublikowanie uchwały na stronie internetowej PKW ma znaczenie jedynie dla ustalenia terminu na wniesienie przez uprawniony podmiot środka odwoławczego. Mając to na uwadze zarzucanie Państwowej Komisji Wyborczej podania do wiadomości publicznej pozornej uchwały, która jako niepodpisana nie może funkcjonować w obrocie prawnym jako ważne i skuteczne orzeczenie, należy uznać za całkowicie nietrafne.

Wskazać przy tym należy, że jak wynika z wyjaśnień PKW, zgodnie z wymogami art. 218 § 2 Kodeksu uchwała (podpisana przez wszystkich członków PKW obecnych przy jej podjęciu) została wysłana na adres wnoszącego odwołanie.

Odnosząc się następnie do zarzutu przekroczenia kompetencji przez Okręgową Komisję Wyborczą w K. , polegającego na uchyleniu podjętej przez nią

uchwały nr [...]1 oraz usankcjonowaniu tego działania przez Państwową Komisję Wyborczą, Sąd Najwyższy wskazuje, że także ten zarzut należy uznać za bezzasadny.

Przede wszystkim Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że postępowanie odwoławcze w przedmiocie zgłoszeń listy kandydatów zostało uregulowane w k.wyb. w ograniczonym zakresie. W związku z tym należy dla określenia istoty jego przebiegu odwołać się najpierw do regulacji konstytucyjnej. Należy odnieść się do art. 2, art. 7, art. 78 Konstytucji RP, ponieważ przesądzono tutaj, że: tryb zaskarżenia decyzji wydanych w pierwszej instancji określa ustawa, którą w analizowanym przypadku zasadniczo jest Kodeks wyborczy, wszystkie organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, co dotyczy w tym przypadku OKW i PKW. W konsekwencji trzeba dalej uznać, że dopuszczalne jest takie prawne ukształtowanie kompetencji wyżej wskazanych organów, które stwarza pewien margines ich swobody decyzyjnej, ponieważ jest to racjonalnie uzasadnione. Co prawda art. 218 k.wyb. nie przewiduje wprost samokontroli OKW po wydaniu uchwały, jednakże należy uznać ją za dopuszczalną, gdyż prowadzi do skrócenia początkowej fazy postępowania odwoławczego, a nie ogranicza zarazem gwarantowanych konstytucyjnie zasad wyborczych. Tym samym tego typu samokontrolę OKW należy uznać za działanie w granicach prawa, zwłaszcza mając na uwadze, że takie stanowisko znajduje wsparcie w wykładni systemowej, przez zastosowanie analogii do procedur publicznych.

Wspomnieć należy również, że Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 września 2023 r., I NSW 36/23, wskazał, że skoro Okręgowa Komisja Wyborcza uchwałą z 13 września 2023 r. uchyliła swoją poprzednią uchwałę z 11 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego, to uchwała taka nie istnieje w obrocie prawnym.

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym przychylił się do zasadności powyższego stanowiska, które sprowadza się do nienegowania uprawnienia okręgowych komisji wyborczych do uchylania podejmowanych przez nie uchwał, jeśli czyni to zadość obowiązującym przepisom prawa. Wbrew twierdzeniu Skarżącego wszystkie organy wyborcze, w tym okręgowa komisja wyborcza, uprawnione są do uchylenia swojego wcześniejszego rozstrzygnięcia – co wynika z

ogólnej natury szeroko pojętych procedur administracyjnych. Dlatego też Okręgowa Komisja Wyborcza w K. była uprawniona do uchylenia uchwały nr [...]1 z 18 września 2023 r. o odmowie rejestracji listy kandydatów Komitetu w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu RP zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.

Przychylić należy się do poglądu, że w sytuacji gdy organ ma wiedzę o tym, że wydane przez niego orzeczenie nie jest zgodne ze stanem faktycznym lub prawnym, powinien mieć możliwość doprowadzenia go do stanu zgodnego z przepisami i wyeliminowania z obrotu prawnego swojego wadliwego rozstrzygnięcia. Możliwość sanowania ewentualnych błędów powstałych w wydawanych przez organ orzeczeniach bez konieczności angażowania organów wyższej instancji przyczynia się do usprawnienia postępowania. Dodatkowo, wobec niezaskarżenia wadliwych aktów prawnych, w obrocie mogłyby funkcjonować nieprawidłowe orzeczenia, zaś taka sytuacja stwarzałaby zagrożenie dla pewności całego systemu prawnego.

W konsekwencji także zarzut dotyczący uchylenia uchwały nr [...]1 już po zaskarżeniu jej do Państwowej Komisji Wyborczej jest niezasadny. Zaskarżona uchwała Państwowej Komisji Wyborczej podjęta została po podjęciu przez OKW uchwały nr [...]2. Wobec takiej chronologii podejmowania uchwał przez Okręgową Komisję Wyborczą w K. PKW nie mogła rozpatrzyć merytorycznie odwołania Komitetu. Skarżona przez Komitet uchwała nie funkcjonowała już bowiem w obrocie prawnym. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła o pozostawieniu odwołania bez rozpoznania – co w ocenie Sądu Najwyższego było w tych warunkach działaniem w pełni legalnym i w zasadzie jedynym dopuszczalnym.

Co do pozostałych zarzutów (m.in. tego dotyczącego nieopublikowania przez OKW protokołów głosowań wykazujących rozkład głosów poszczególnych członków, którzy złożyli podpisy pod uchwałą nr [...]1 oraz [...]2, co zdaniem Skarżącego skutkowało utajnieniem stanowisk poszczególnych głosujących w przedmiocie zasadności zapadłych postanowień oraz błędnej interpretacji art. 210 § 2 Kodeksu) – przypomnieć należy w tym miejscu, że przedmiotem kontroli odwoławczej dokonywanej przez Sąd Najwyższy w ramach postępowania skargowego, o którym mowa w art. 218 § 3 Kodeksu, jest uchwała Państwowej

Komisji Wyborczej, a więc ta decyzja, która jest konsekwencją odwołania od uchwały Okręgowej Komisji Wyborczej. Fakt ten ma istotne znaczenie dla określenia granic skargi i zakresu zarzutów, które mogą być obecnie rozpatrywane. Sąd Najwyższy w postępowaniu skargowym toczącym się w trybie art. 218 § 3 Kodeksu ocenia więc prawidłowość postanowienia Państwowej Komisji Wyborczej wydanego w następstwie odwołania od decyzji komisji wyborczej pierwszego stopnia.

W konsekwencji zarzuty dotyczące rzekomej nielegalności działania (błędnej wykładni prawa) OKW w K. nie mogą odnieść zamierzonego skutku.

Sąd Najwyższy raz jeszcze podkreśla, że Państwowa Komisja Wyborcza nie mogła w zaistniałej sytuacji, zgodnie z żądaniem Skarżącego, wydać postanowienia rozstrzygającego sprawę *in meriti*. Dokonana przez OKW samokontrola – którą uznać należy za dopuszczalną – skutkowałą usunięciem z obrotu prawnego „pierwotnej” uchwały komisji okręgowej, więc PKW słusznie pozostawiła odwołanie dotyczące tej uchwały bez rozpoznania.

Reasumując, w ramach kontroli odwoławczej zainicjowanej skargą reprezentanta Komitetu, Sąd Najwyższy nie dopatrywał się nieprawidłowości wskazanych w skardze, mogących skutkować uznaniem jej za zasadną. Podniesione w skardze argumenty, ze względu na wskazane wyżej przyczyny nie mogą odnieść zamierzonego przez Skarżącego skutku.

Wobec oddalenia skargi, wnioszek o udzielenie zabezpieczenia uznać należało za bezprzedmiotowy.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

r.g.

[ał]

